

Kupiškio rajono savivaldybės
2023–2025 metų strateginio
veiklos plano
1 priedas

Kupiškio rajono savivaldybė
(Savivaldybės arba įstaigos pavadinimas)

**ŽINIŲ VISUOMENĖS, KULTŪRINIO IR SPORTINIO AKTYVUMO SKATINIMO
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

1b forma

Biudžetiniai metai	2023-ieji metai
Asignavimų valdytojas(-ai), kodas	Kupiškio rajono savivaldybės administracijos direktorius, 188774975 Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centro direktorius, 190083299 Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro direktorius, 190157290 Kupiškio etnografijos muziejaus direktorius, 188210864 Kupiškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos direktorius, 190101434 Kupiškio jaunimo centro direktorius, 301619617 Kupiškio mokyklos „Varpelis“ direktorius, 190041033 Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Saulutė“ direktorius, 190041229 Kupiškio vaikų lopšelio-darželio „Obelėlė“ direktorius, 190041371 Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelio-darželio direktorius, 190042135 Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos direktorius, 190043194 Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos direktorius, 290043380 Kupiškio r. Subačiaus gimnazijos direktorius, 191777611 Kupiškio r. Alizavos pagrindinės mokyklos direktorius, 190046347 Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universalaus daugiafunkcio centro direktorius, 190051141 Kupiškio meno mokyklos direktorius, 191777764 Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos direktorius, 300055868
Vykdytojas(-ai), kodas	Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centras, 27 Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras, 26 Kupiškio etnografijos muziejus, 28 Kupiškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka, 29 Kupiškio jaunimo centras, 30 Kupiškio mokykla „Varpelis“, 37 Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Saulutė“, 38 Kupiškio vaikų lopšelis-darželis „Obelėlė“, 39 Kupiškio r. Subačiaus vaikų lopšelis-darželis, 40 Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazija, 41 Kupiškio Povilo Matulionio progimnazija, 42 Kupiškio r. Subačiaus gimnazija, 43 Kupiškio r. Alizavos pagrindinė mokykla, 44 Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universalus daugiafunkcis centras, 45 Kupiškio meno mokykla, 46 Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba, 47 Kultūros, švietimo ir sporto skyrius, 10 Finansų ir biudžeto skyrius
Programos kodas	01

Programos parengimo argumentai	Programa parengta įgyvendinti Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginio plėtros plano antrą prioritetą „Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė“. Žinių visuomenės, kultūrinio ir sportinio aktyvumo skatinimo programa siekiama tinkamai organizuoti mokinių ugdymą(-si) Savivaldybės švietimo įstaigose (formalųjį švietimą, formalųjį švietimą papildantį ugdymą, neformalųjį švietimą, savišvietą, pagalbą mokiniui, mokytojui ir mokyklai), o taip pat įgyvendinti savarankiškas Savivaldybės funkcijas (Savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas; švietimo pagalbos teikimo mokiniui, mokytojui, šeimai, mokyklai; vaiko minimaliosios priežiūros priemonių vykdymo organizavimas ir koordinavimas; bendrojo ugdymo mokyklų mokinių, gyvenančių kaimo gyvenamosiose vietovėse, neatlygintino pavėžėjimo į mokyklas ir į namus organizavimas; ikimokyklinio ugdymo, vaikų ir suaugusiųjų neformaliojo švietimo organizavimas, vaikų ir jaunimo užimtumo organizavimas; maitinimo paslaugų organizavimas švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo programas); bendrąsias (gyventojų kultūros ugdymas ir etnokultūros puoselėjimas (dalyvavimas kultūros plėtros projektuose, muziejų, teatrų, kultūros centrų ir kitų kultūros įstaigų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas, likvidavimas ir jų veiklos priežiūra, savivaldybių viešųjų bibliotekų steigimas, reorganizavimas, pertvarkymas ir jų veiklos priežiūra; kūno kultūros ir sporto plėtojimas, gyventojų poilsio organizavimas) ir valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) funkcijas (priešmokyklinio ugdymo, bendrojo lavinimo, profesinio mokymo ir profesinio orientavimo organizavimas).		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Kupiškio rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Išsilavinusi, socialiai atsakinga, sveika ir saugi visuomenė	odas	2
Šia programa įgyvendinami strateginiai tikslai:	Skatinti žinių visuomenės plėtrą, kultūrinį ir sportinį aktyvumą	odas	01

Programos tikslas	Užtikrinti sąlygas įgyti reikiamą išsilavinimą organizuojant vaikams ir suaugusiems skirtų formaliojo ir neformaliojo švietimo ir ugdymo paslaugų teikimą, palaikant tinkamą ugdymo aplinką	Kodas	01
Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo 28 straipsnio 6 dalis reglamentuoja, kad savivaldybė privalo turėti optimalų pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo švietimo programų tiekėjų tinklą, užtikrinantį asmenų ugdymąsi ir jų teisę mokytis valstybine kalba. Švietimo dokumentuose taip pat akcentuojama, kad vaikas (mokinys) augtų ir ugdytųsi saugus ir sveikas bei gautų kvalifikuotą pedagogų ir kitų specialistų pagalbą, todėl Kupiškio rajone pagalbą teikiančioms įstaigoms būtina sudaryti tinkamas veiklos organizavimo sąlygas. Siekiant laidiuoti kokybišką ugdymo proceso organizavimą, būtina vykdyti valstybinius ir mokyklinius brandos egzaminus, organizuoti edukacinius ir kultūrinius renginius bei projektus, sudaryti galimybę mokiniams mokytis nuotoliniu būdu, dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, projektinėje veikloje. Užtikrinant švietimo įstaigose dirbančių specialistų ir vadovų reikiamą kompetenciją, numatyta vykdyti pedagogų ir vadovų nuolatinį kvalifikacijos kėlimą bei pedagogų atestaciją, organizuoti metodinę veiklą Savivaldybės lygiu. <u>Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:</u>			

- ✓ Ikimokykliniame ir priešmokykliniame ugdyme dalyvaujančių 3–5 metų vaikų dalis
- ✓ Neformaliojo švietimo veikloje dalyvaujančių mokinių dalis.

Tikslui pasiekti numatoma įgyvendinti 3 uždavinius:

01 Uždavinys. Įgyvendinti bendruosius ugdymo planus formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigose ir užtikrinti būtiną švietimo įstaigų aplinką bei kvalifikuotą paslaugų teikimą

Ikimokyklinio ugdymo paskirtis – padėti vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, socialinius, pažintinius poreikius. Priešmokyklinio ugdymo paskirtis – padėti vaikui pasirengti sėkmingai mokytis pagal pradinio ugdymo programą. Vaikai pagal ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas ugdomi vaikų lopšeliuose-darželiuose ir bendrojo ugdymo mokyklose atitinkamo arba mišraus amžiaus vaikams skirtose grupėse. Pradinio ugdymo paskirtis – suteikti asmeniui dorinės ir socialinės brandos pradmenis, kultūros, taip pat ir etninės, pagrindus, elementarų raštingumą, padėti jam pasirengti mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą. Pagrindinio ugdymo paskirtis – suteikti asmeniui dorinės, sociokultūrinės ir pilietinės brandos pagrindus, bendrąjį raštingumą, technologinio raštingumo pradmenis, ugdyti tautinį sąmoningumą, išugdyti siekimą ir gebėjimą apsispręsti, pasirinkti ir mokytis toliau. Vidurinio ugdymo paskirtis – padėti asmeniui įgyti bendrąjį dalykinį, sociokultūrinį, technologinį raštingumą, dorinę, tautinę ir pilietinę brandą, profesinės kompetencijos pradmenis ir (ar) kvalifikaciją. Įgyvendinant šį uždavinį, siekiama užtikrinti programų reikalavimus atitinkantį išsilavinimą Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose.

Išsikeltų uždaviniu Savivaldybė numato tinkamai organizuoti formalųjį ir neformalųjį švietimą, teikti kokybiškas švietimo paslaugas Savivaldybės gyventojams. Uždaviniui įgyvendinti numatoma: įgyvendinti bendruosius ugdymo planus Savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose ir neformaliojo ugdymo programas neformalųjį ugdymą teikiančiose įstaigose, organizuoti ikimokyklinių įstaigų veiklą, užtikrinti Savivaldybės mokyklų aplinkos išlaikymą, organizuoti brandos egzaminus, atlikti mokyklų veiklos išorinį vertinimą, tobulinti ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikaciją, o taip pat užtikrinti ugdymo įstaigų edukacinių aplinkų palaikymą.

Kupiškio Savivaldybėje ugdymo politika įgyvendinama 5 formaliojo ir 4 neformaliojo švietimo įstaigose ir 2 formalųjį švietimą papildančiose įstaigose, per kurias Savivaldybė vykdo savarankiškasias ir valstybės perduotas savivaldybėms funkcijas. Atskirų pakopų švietimo įstaigoms yra numatytos individualios užduotys vaikų ugdymo procese. Taip pat šiuo uždaviniu užtikrinamas mokinių vežiojimas į švietimo įstaigas, kurį Savivaldybė privalo užtikrinti. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

01. Ikimokyklinio ugdymo organizavimas

Ikimokyklinis ugdymas vyksta šeimoje, o tėvų (globėjų) pageidavimu – pagal ikimokyklinio ugdymo programą švietimo įstaigoje. Siekiant užtikrinti ikimokyklinio ugdymo programų vykdymą, būtina samdyti aukštos kvalifikacijos pedagogus bei išlaikyti įstaigų aplinką. Gerindama ikimokyklinių paslaugų teikimą, valstybė tikslingai skiria mokymo lėšas keturioms ugdymo valandoms finansuoti.

03. Pagrindinio ugdymo organizavimas

Įgiję pradinį išsilavinimą, mokiniai pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, kuri trunka 6 metus. Pagrindinio ugdymo programą įgyvendina pagrindinės, jaunimo, profesinės mokyklos, progimnazijos, gimnazijos. Bendruosiuose ugdymo planuose, kuriais vadovaujasi mokyklos, rengdamos savo planus, nustatyta, kad mokyklos mokymosi aplinka turi sudaryti galimybes mokinių aktyviam ugdymui, mokymuisi individualiai ir įvairaus dydžio grupėmis, praktinei, eksperimentinei, teorinei ir kitokiai veiklai, o mokytojams sudarytos galimybės dirbti inovatyviai, naudojant šiuolaikines mokymo technologijas: spartesnį internetą, intranetą, interaktyviasias lentas, kompiuterius, modernią kabinetų ir klasių įrangą, biblioteką ir kt.

04. Vidurinio ugdymo organizavimas

Vidurinio ugdymo paskirtis – padėti asmeniui įgyti bendrąjį dalykinį, sociokultūrinį, technologinį raštingumą, dorinę, tautinę ir pilietinę brandą, profesinės kompetencijos pradmenis. Jas sudaro privalomieji ir pasirenkamieji bendrojo ugdymo dalykai bei galimi profesinio mokymo programų moduliai. Vidurinis ugdymas neprivalomas, trunka dvejus metus (gimnazijų III–IV klasės). Mokiniai mokosi pagal individualius ugdymosi planus. Į programą gali būti įtraukti profesinio mokymo programos moduliai. Pagal vidurinio ugdymo programą galima mokytis gimnazijose, profesinėse mokyklose. Savivaldybėje vidurinio

ugdymo paslaugas teikia 2 gimnazijos (Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus ir Kupiškio r. Subačiaus gimnazijos) ir 1 profesinė mokykla (Kupiškio technologijos ir verslo mokykla).

05. Perskirstomos mokymo lėšos

Mokymo lėšos perskirstomos vadovaujantis Kupiškio rajono savivaldybės mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu. Lėšos skiriamos ugdymo finansavimo poreikių skirtumams tarp mokyklų sumažinti: pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčiui, taikant minimalų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą ir / ar pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų padidinimui dėl veiklos sudėtingumo; ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo kokybei ir prieinamumui užtikrinti (tarp jų ir mokyti namuose); ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo formų įvairovei diegti; finansuoti užsienio kalbų mokymąsi laikinosiose grupėse, mažesnėse už numatytąsias švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamuose pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendruosiuose ugdymo planuose; finansuoti priemones, skirtoms mokinių iš nepalankios socialinės, ekonominės ir kultūrinės aplinkos mokymosi skirtumams sumažinti; brandos egzaminams organizuoti, kitoms ugdymo reikmėms finansuoti, pagal įstaigų pateiktą trūkstamų lėšų poreikį.

06. Neformalusis vaikų ir suaugusiųjų švietimas

Neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančių ugdymo įstaigų paskirtis – tenkinti mokinių (vaikų) pažinimo, ugdymosi ir saviraiškos poreikius, padėti jiems tapti aktyviais visuomenės nariais, sistemiškai plėsti tam tikros srities žinias ir suteikti papildomas dalykines kompetencijas vykdant trumpalaikes ir ilgalaikes užimtumo, edukacines ir socializacijos programas. Įgyvendinant šią priemonę ir atsižvelgiant į visuomenės poreikį, bus vykdomos paklausios ir šiuolaikiškos neformaliojo švietimo programos, taikomos įvairios ugdymo(-si) formos, didinamos neformaliojo vaikų ir suaugusiųjų švietimo galimybės. Bus užtikrinama 2 Savivaldybės formalųjį švietimą papildančių ugdymo įstaigų (Kupiškio meno mokyklos ir Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centro) veikla.

07. Švietimo pagalbos organizavimas

Siekiant sudaryti sąlygas įgyti išsilavinimą pagal atskiras ugdymo programas įvairių poreikių bei galimybių mokiniams, būtina užtikrinti reikiamos pagalbos teikimą. Profesionali pedagoginė psichologinė pagalba turi būti centruota, norint sėkmingai konsultuoti tėvus ir vaikus, vykdyti individualias ir grupines pratybas, padėti vaikams lavinti sutrikusias funkcijas, taip pat padėti mokytojams atpažinti vaikus, kuriems reikalinga pedagoginė psichologinė pagalba. Priemonės lėšomis bus užtikrinama Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos veikla (aplinkos ir darbuotojų finansavimas).

08. Švietimo centralizuotų priemonių įgyvendinimas

Šios priemonės lėšomis finansuojamos veiklos, susijusios su kultūros, švietimo, sporto veiklas reglamentuojančių teisės aktų rengimu, su naujo ugdymo turinio, ugdymo būdų bei formų įgyvendinimu, ugdymo priemonių diegimu, pedagoginių, psichologinių bei sociologinių švietimo sistemos tyrimų atlikimu, projektų, renginių, švenčių, konkursų ir olimpiadų organizavimu, pavaldžių įstaigų renginių dalyvių apdovanojimu, Tarptautinės mokytojų dienos, Kultūros darbuotojų dienos minėjimu ir kt. Priemonės lėšomis bus finansuojamas tradicinių renginių, švenčių (Rugsėjo 1-oji, Tarptautinė mokytojų diena, Vaikų gynimo diena, valstybinių ir kitų švenčių minėjimai, mokytojų konferencijos, dalykinės olimpiados, sporto varžybos ir kt.) organizavimo, parodų, sporto varžybų rengimo, vykdomų vaikų ir paauglių socializacijos projektų įgyvendinimo išlaidos.

09. Mokyklų ir mokytojų skatinimas

Priemonės lėšomis finansuojama su mokytojų, mokinių, kitų švietimo srityje dirbančių asmenų, įstaigų skatinimu už pasiekimus įvairiose profesinėse / ugdymo(-si) srityse susijusi veikla.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Vaikų, ugdomų pagal ikimokyklinio ugdymo programą, skaičius
- Vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, skaičius
- Mokinių, besimokančių pagal pradinio ugdymo programą, skaičius
- Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą, skaičius
- Mokinių, besimokančių pagal vidurinio ugdymo programą, skaičius

- Klientų, gavusių bent vieną paslaugą Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyboje, skaičius
- ✓ Tris ir daugiau valstybinių brandos egzaminų išlaikiusių abiturientų dalis.

02 Uždavinys. Sudaryti sąlygas gabių vaikų ir jaunimo papildomam ugdymui, užtikrinti pilietinį ir tautinį ugdymą Savivaldybėje

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija kasmet organizuoja mokomųjų dalykų šalies olimpiadas ir konkursus, įvairias varžybas, įgyvendina projektus. Olimpiadų, konkursų, varžybų etapus Savivaldybėje organizuoja Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba, Kupiškio meno mokykla, Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centras, kitos ugdymo įstaigos. Organizavimą koordinuoja Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyrius. Šioje programoje numatomos lėšos mokinių ugdymui ir pasiekimų pažangai skirtų renginių organizavimui (priemonėms, padėkos raštams, prizams ir kt.).

Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

02. Gabių vaikų ir jaunimo ugdymas

Gabių vaikų ir mokinių skatinimo uždavinys – skatinti vaikų ir mokinių meninę, sportinę, kūrybinę raišką, mokymosi pažangą. Pagal šią priemonę taip pat vykdomas studentų rėmimas Savivaldybės biudžeto lėšomis. Parama skiriama tik tų studijų programų, kurias baigę studentai įgyja specialybes, įtrauktas į Kupiškio miestui ir rajonui reikalingų darbuotojų specialybių sąrašą, studentams. Finansinės paramos rūšys: kainos, sumokėtos už studijas, dalies kompensavimas; studijų stipendija.

03. Pilietinis ir tautinis ugdymas

Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklos siekia ugdyti sąmoningus piliečius, suprantančius savo teises ir pareigas, gebančius konstruktyviai dalyvauti nuolat kintančios visuomenės gyvenime. Jos padeda mokiniams įsisąmoninti, kad demokratijos kūrimas šeimoje, bendruomenėje, tautoje, valstybėje, pasaulyje – tai asmeninė kiekvieno iš mūsų užduotis, rūpestis ir atsakomybė. Kartu puoselėjama tautinė savigarda bei pagarba pagrindinėms demokratinėms vertybėms: žmogaus orumui, laisvei, lygybei, teisingumui ir teisėtumui, tolerancijai, solidarumui, todėl mokyklose būtina sudaryti sąlygas mokiniams ugdyti vidinį poreikį aktyviai veikti, ugdyti gebėjimą analizuoti kultūrinę, etninę, politinę, socialinę įvairovę ir dėl jos galinčius kilti konfliktus, ieškoti takaus šių konfliktų sprendimo būdų; gebėjimą laisvai ir sąmoningai spręsti, vertinti ir apsispręsti atviroje, pliuralistinėje visuomenėje. Tam būtina skatinti mokinių projektinę veiklą, organizacijų kūrimąsi, įvairių švenčių, ypač turinčių kultūrinę vertę, organizavimą. Vaikų ir jaunimo organizacijos ypač svarbios visuomeniškumui ir pilietiškumui ugdyti. Mokyklose vykdoma socialinė-pilietinė veikla. Tai bendruomeniškumą ir praktinius pilietinio dalyvavimo gebėjimus ugdomi mokinių pasirinkta veikla. Ji įgyvendinama su Savivaldybės institucijomis, visuomeninėmis organizacijomis.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Pilietinio ir tautinio ugdymo projektuose, finansuojamuose iš Savivaldybės biudžeto lėšų, dalyvavusių ugdytinių skaičius

03 Uždavinys. Vykdyti įvairias prevencijos programas sudarant sąlygas vaikams ir jaunimui prasmingai leisti laisvalaikį

Priemonėmis siekiama vykdyti prevencijos programas (savižudybių, patyčių, narkomanijos, nusikalstamumo, smurto artimoje aplinkoje ir kt.) įtraukiant vaikus ir jaunimą į įvairias socializacijos, laisvalaikio praleidimą organizuojančias programas. Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

01. Vaikų ir jaunimo socializacija

Pasibaigus mokslo metams, ypač išauga vaikų ir paauglių užimtumo būtinybė, nusikalstamumo rizika, todėl, vykdam šią priemonę, planuojama organizuoti vasaros poilsio programas.

02. Laisvalaikio užimtumas ir vasaros poilsis

Ši priemonė apima mokinių dalyvavimą įvairiuose būreliuose, klubuose, išvykose, šventėse ir kitoje veikloje, kuri organizuojama bendrojo ugdymo mokykloje ir kitur (muzikos, meno, sporto mokyklose,

išvykose ir pan.). Ši veikla atlieka ir prevencines funkcijas socialiai žalingų įpročių atžvilgiu. Stacionarioje vaikų vasaros stovykloje, Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universaliame daugiafunkciame centre, ugdomos vaikų socialinės emocinės kompetencijos, bendravimo ir kūrybiškumo lavinimas pagal neformaliojo ugdymo programas.

03. Narkotikų kontrolė ir narkomanijos prevencija

Ši priemonė apima Narkotikų kontrolės komisijos darbo organizavimą: neigiamų nuostatų apie narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo problemą skleidimas, dalyvavimas reiduose į vaikų ir jaunimo susibūrimo bei pasilinksminimo vietas, kompleksinės pagalbos teikimas priklausomybių turintiems vaikams ir jų šeimos nariams, sveikatos mokymo renginių, paskaitų narkomanijos prevencijos tema organizavimas.

Produkto vertinimo kriterijai:

- Asmenų, dalyvavusių vaikų poilsio ir kituose socializacijos projektuose, skaičius
- Įgyvendintų laisvalaikio užimtumo ir nusikalstamumo, narkomanijos prevencijos priemonių skaičius

Programos tikslas	Užtikrinti kultūros ir sporto sklaidą Kupiškio Savivaldybėje, tenkinant visuomenės meno, kultūros ir sportinio aktyvumo poreikį ir sudarant tinkamą tam aplinką	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	----

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekdama efektyviai organizuoti kultūrinį ir sportinį gyvenimą, Savivaldybė skatina gyventojų įsitraukimą į savarankiškas ir organizuotas kultūros ir sporto veiklas, remia gyventojų iniciatyvas, nevyriausybinių ir jaunimo organizacijų veiklą, kelia kultūros ir sporto paslaugų kokybę ir prieinamumą. Taip pat siekiama kūno kultūros ir sporto priemonėmis ugdyti sveiką, stiprų, gerai fiziškai ir dvasiškai susiformavusį pilietį, formuoti teigiamą visuomenės požiūrį į sportinę aplinką, sudaryti sąlygas visokeriopai skatinti gyventojų fizinį aktyvumą ir užimtumą, gerinti jų sveikatą, kelti kūno kultūros ir sporto specialistų kvalifikaciją, gerinti jų darbo sąlygas, ruošti didelio meistriškumo sportininkus dalyvauti įvairiuose renginiuose, varžybose, taip formuojant teigiamą Savivaldybės sporto įvaizdį, skatinti sporto klubų veiklą, neįgaliųjų sportą.

Pasinaudojant ES fondų lėšomis ir valstybės biudžeto investicijomis bus įgyvendinami sportinį-kultūrinį aktyvumą skatinantys projektai. Numatoma, kad 2023 m. veiklą pradės Sveikatingumo ir sporto centras.

Tikslo rezultato vertinimo kriterijai:

- ✓ Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centro organizuojamuose sporto veiklose dalyvavusiųjų skaičiaus santykis su visų Savivaldybės gyventojų skaičiumi, proc.

Tiksliui pasiekti numatoma įgyvendinti 2 uždavinius:

01 Uždavinys. Skatinti sportinį aktyvumą Savivaldybėje

Siekiami kartu su kitomis suinteresuotomis institucijomis, įstaigomis ir organizacijomis įgyvendinti bendrą valstybės ir Savivaldybės kūno kultūros ir sporto plėtotos politiką, sveikos gyvensenos projektus. Įgyvendinant šį uždavinį, bus organizuojami ir vykdomi sveikatingumo ir sporto renginiai, gyventojai skatinami aktyviai juose dalyvauti, remiamas veteranų, neįgaliųjų sportas. Organizuojant minėtus renginius, bus siekiama didinti kūno kultūros ir sporto stebėsenos informacinio banko apimtį ir informavimo galimybes glaudžiai bendradarbiaujant su Kupiškio krašto, apskrities žiniasklaida. 2023 m. bus sudarytos sąlygos Kupiškio gyventojams ir svečiams mokytis plaukti, vandens procedūrų pagalba stiprinti sveikatą.

Uždavinio įgyvendinimo priemonės:

01. Kūno kultūros ir sporto centro veiklos organizavimo užtikrinimas

Įgyvendinant šį uždavinį bus skatinamas vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų fizinis aktyvumas, siekiama kuo daugiau Savivaldybės gyventojų pritraukti į organizuotas sporto pratybas, šventes, varžybas, siekiama

teikti kokybiškas paslaugas, gerinti trenerių darbo kokybę ir didinti sportuojančiųjų skaičių, formuojant neformaliojo ugdymo grupes visiems, norintiems užsiimti sportu atitinkamose sporto šakose. Priemonės lėšomis tai pat finansuojamos Sveikatingumo ir sporto centro veiklos.

Produkto vertinimo kriterijai:

- ✓ Sporto renginių, organizuotų Kupiškio mieste, skaičius
- ✓ Sporto renginių, organizuotų Savivaldybės seniūnijose, skaičius
- ✓ Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto organizuojamose sporto veiklose dalyvavusiųjų skaičius

02 Uždavinys. Užtikrinti kultūros įstaigų veiklą ir vykdyti kultūros sklaidą Savivaldybėje

Uždaviniu užtikrinama Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro veikla, plėtojama kultūrinė veikla Savivaldybėje. Planuojama rengti paskaitas, ekskursijas, seminarus, parodas, kitus kultūrinius renginius, skatinti ir aktyvinti bendruomenę, remti etninės kultūros, jaunimo bei kultūrinius projektus, kuriais siekiama stiprinti kultūrinius meninius gebėjimus. Numatoma vykdyti informacinių leidinių apie Kupiškio kraštą leidybą, organizuoti šventes, minėjimus ir kitus renginius, stiprinti kultūros centrų, bibliotekų, muziejų materialinę bazę.

Taip pat siekiama sudaryti palankias sąlygas visuomenės saviugdai, švietimui, skatinti bibliotekas ir muziejus teikti informacines paslaugas, suteikti galimybes naudotis įvairiais viešaisiais informacijos šaltiniais bei muziejaus turimais ištekliais. Uždaviniu siekiama sudaryti sąlygas ~~rajonu~~ Savivaldybės bibliotekoms kaupti ir saugoti fondus, juos nuolat atnaujinti, suteikti geresnes sąlygas ir galimybes visiems gyventojams įgyti daugiau žinių. Siekiama sudaryti sąlygas Kupiškio etnografijos muziejui kaupti, saugoti, tirti, eksponuoti ir populiarinti materialines ir dvasines Kupiškio krašto istorijos, kultūros ir meno muziejinės vertybes. Muziejus sudaro sąlygas jame saugomų muziejinių vertybių viešam eksponavimui: rengia nuolatines ir laikinas ekspozicijas, publikuoja tyrimų rezultatus, ruošia parodas bei kitus su muziejaus veikla susijusius kultūros renginius (minėjimus, koncertus, susitikimus, pristatymus) muziejuje ir už jo ribų, kartu su švietimo įstaigomis rengia ir vykdo muziejinės moksleivių švietimo programas, dalyvauja bendrose muziejinėse programose, projektuose.

Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

01. Bibliotekos veiklos organizavimo užtikrinimas

Priemonės tikslas – tenkinti Savivaldybės gyventojų informacinius poreikius. Panaudojant Savivaldybės biudžeto, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir kitas lėšas, bus atnaujinami bibliotekos dokumentų fondai, užtikrinama prieiga prie elektroninės informacijos, užtikrinama galimybė gyventojams naudotis vieša interneto prieiga, atnaujinama kompiuterinė įranga, teikiamos naujos inovatyvios paslaugos, organizuojamos kūrybinių darbų parodos, kultūriniai, literatūriniai, skaitymo skatinimo bei kiti renginiai, edukacinės programos, vaikų neformaliojo švietimo programos, įgyvendinami įvairūs projektai ir kt. Kupiškio rajono savivaldybės viešųjų bibliotekų sistemą sudaro Kupiškio viešoji biblioteka, Subačiaus miesto padalinys, 8 kaimo padaliniai ir 7 skaitytojų aptarnavimo punktai

02. Kultūros centro veiklos organizavimo užtikrinimas

Šios priemonės lėšomis bus finansuojama Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro ir jo padalinių veikla: pilietinės, tautinės ir dvasinės savimonės saugojimas ir puoselėjimas, kūrybinių sugebėjimų ugdymas, mėgėjų meninės veiklos, renginių, švenčių, festivalių organizavimas, gyventojų kultūrinių poreikių tenkinimas. Priemonės lėšos bus naudojamos patalpų išlaikymo, darbuotojų darbo užmokesčio, transporto, komandiruočių, mokymų ir kt. išlaidoms apmokėti.

03. Kultūros renginių ir projektų finansavimas

Šios priemonės lėšomis finansuojami kultūros renginiai ir iš dalies finansuojami Savivaldybės biudžetinių įstaigų kultūros srities projektai, kuriems 2022 metais lėšas yra skyrusi Lietuvos kultūros taryba.

04. Muziejaus veiklos organizavimo užtikrinimas

Kupiškio etnografijos muziejuje ir jo struktūriniuose padaliniuose (A. Petrausko muziejuje, V. Šleivyčės paveikslų galerijoje, Laukminiškių kaimo muziejuje, Uoginių k. amatų centre) bus rengiamos edukacinės programos, svarbių kultūrinių bei asmenybių sukakčių paminėjimai, organizuojamos tautodailės parodos, rengiamos šventės, neformaliojo švietimo programos, etninės kultūros projektai ir kt.

05 Kultūros vertybių apsaugos funkcijų vykdymas

Priemonės lėšos naudojamos kultūros paveldo objektų ir vietovių stebėsenos, vadovaujantis kultūros ministro patvirtinta tvarka, vykdymui, informacijos kaupimui ir duomenų Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos teikimui, paveldotvarkos ir paveldosaugos programų įgyvendinimui, nekilnojamųjų kultūros vertybių, esančių Savivaldybės teritorijoje, išsaugojimui.

Produkto vertinimo kriterijai:

- ✓ Išleistų Savivaldybę pristatančių leidinių skaičius
- ✓ Surengtų Savivaldybės kultūros centro (su padaliniais) švenčių, minėjimų, parodų ir kitų renginių skaičius
- ✓ Savivaldybės etnografijos muziejaus (su padaliniais) lankytojų skaičius
- ✓ Savivaldybės etnografijos muziejaus su padaliniais surengtų renginių skaičius
- ✓ Meno kolektyvų skaičius
- ✓ Savivaldybės viešosios bibliotekos (su padaliniais) paslaugų vartotojų (lankytojų) skaičius
- ✓ Savivaldybės viešosios bibliotekos (su padaliniais) suorganizuotų parodų (renginių) skaičius

03 uždavinys. Skatinti jaunimo užimtumą bei nevyriausybinių organizacijų veiklą ir iniciatyvas

Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme nurodyta, kad savivaldybė yra viena iš jaunimo politiką formuojančių ir įgyvendinančių institucijų. Jaunimo politika – kryptinga veikla, kuria sprendžiamos jaunimo problemos ir siekiama sudaryti palankias sąlygas formuotis jauno žmogaus asmenybei bei jo integravimuisi į visuomenės gyvenimą, taip pat veikla, kuria siekiama visuomenės ir atskirų jos grupių supratimo bei tolerancijos jauniems žmonėms. Vienas iš svarbiausių Savivaldybės darnaus vystymosi kriterijų yra institucinė plėtra, kuri apima bendruomeninių ir kitų nevyriausybinių organizacijų steigimąsi ir jų veiklos aktyvinimą.

Uždavinio įgyvendinimo *priemonės*:

01. Atviro darbo su jaunimu įgyvendinimas ir plėtra

Savivaldybėje atvirąjį darbą su jaunimu vykdo Kupiškio jaunimo centras, Alizavos jaunimo centras „Alsja“ (NVO) ir 3 atvirosios jaunimo erdvės (Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro padalinyje Šepetos laisvalaikio centre, Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro padalinyje Noriūnų laisvalaikio centre ir Kupiškio rajono savivaldybės kultūros centro Subačiaus padalinyje).

Atvirasis darbas su jaunimu – tai tokia darbo su jaunimu forma, kuria siekiama visiems jauniems žmonėms suteikti galimybes saugiai leisti laisvalaikį, užsiimti juos dominančia veikla ir, esant poreikiui, spręsti kasdienybėje kylančius klausimus, įveikti sunkumus.

Savivaldybės biudžeto lėšomis nuosekliai finansuojamas Kupiškio jaunimo centras – lėšos skiriamos darbuotojų darbo užmokesčiui, prekėms įsigyti, paslaugoms apmokėti.

02. Religinių bendrijų rėmimas

Tradicinių religinių bendruomenių rėmimo tikslas – prisidėti prie kultūrinio paveldo dalies, priklausančios religinėms bendruomenėms, išsaugojimo skiriant Savivaldybės biudžeto lėšų tradicinėms religinėms bendruomenėms priklausančių pastatų tvarkybai bei pritaikymui bendruomenės poreikiams, tradicinių religinių bendruomenių turimų vertybių išsaugojimui, aplinkos priežiūrai.

03. Nevyriausybinių organizacijų ir sporto veiklų rėmimas

Priemonės lėšomis finansuojami sporto klubų ir kitų nevyriausybinių sporto organizacijų pateikti ir atrinkti geriausi Savivaldybės teritorijoje veikiančių sporto klubų, kurių dalininkė nėra Savivaldybė, ir kitų nevyriausybinių sporto organizacijų sportinės veiklos projektai. Šios priemonės lėšomis taip pat finansuojamos išlaidos, susijusios su aukšto meistriškumo sporto varžybų, kitų sporto renginių, vykstančių Savivaldybės teritorijoje, organizavimu.

04. Jaunimo aktyvumo skatinimas, dalyvaujant jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų veikloje

Priemonės tikslas – finansuoti jaunimo iniciatyvų projektus, kurie įvairiais būdais ir metodais kelia jaunų, aktyvių žmonių ir asmenų, dirbančių su jaunimu, kompetencijas, gebėjimus ir įgūdžius, jaunimui priimtinais bei patraukliais metodais ir įtraukia kuo daugiau jaunų žmonių, skatina jų domėjimąsi bei aktyvų dalyvavimą. Projektus konkursui gali teikti nevyriausybinės jaunimo organizacijos, biudžetinės įstaigos, kurių nuostatuose numatyta jaunimo veikla.

05. Jaunimo savanoriškos tarnybos programos įgyvendinimas

Jaunimo savanoriška tarnyba – tai visuma organizuojamų ir vykdomų savanoriškų veiklų, kuriose dalyvauja savanoris, jaunimo savanorius priimanti organizacija, jaunimo savanorišką veiklą organizuojanti organizacija ir jaunimo savanoriškai tarnybai vykdyti skiriamas finansavimas iš Lietuvos Respublikos valstybės ir Savivaldybės biudžetų.

Produkto vertinimo kriterijai:

- ✓ Savivaldybės paremtų, nevyriausybinių organizacijų, religinių bendruomenių projektų skaičius
- Unikalių jaunų žmonių skaičius, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas vykdant atvirąjį darbą su jaunimu Kupiškio jaunimo centre
- ✓ Unikalių jaunų žmonių skaičius, su kuriais palaikomas reguliarus kontaktas vykdant mobilųjį darbą su jaunimu Kupiškio rajono seniūnijose
- ✓ Savivaldybės paremtų nevyriausybinių jaunimo organizacijų, su jaunimu dirbančių organizacijų jaunimo projektų, skaičius
- ✓ Jaunimo savanorišką tarnybą atlikusių jaunuolių skaičius (kurių išlaidas kompensuoja Savivaldybė)
- ✓ Savivaldybės jaunimo reikalų tarybos pasiūlymų (Savivaldybės tarybai, Savivaldybės administracijai) jaunimo politikos formavimo ir įgyvendinimo Savivaldybėje klausimais, skaičius

Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas:

Įgyvendinus programos uždavinius ir pasiekus tikslą bus užtikrintas ugdymo(-si) sistemos funkcionavimas, formuojama vaiko ugdymui palanki aplinka. Programa užtikrins bendrųjų ugdymo planų ir neformaliojo ugdymo programų įgyvendinimą, ugdymo paslaugų kokybės ir prieinamumo augimą, o taip pat leis tinkamai organizuoti ugdymo įstaigų veiklą ir aprūpinimą materialiaisiais ištekliais.

Programa numatoma skatinti sporto plėtrą Savivaldybėje, vis daugiau gyventojų įtraukiant į savarankiškas ir organizuotas kūno kultūros ir sporto veiklas. Remiant nevyriausybinių organizacijų projektus ir įgyvendinant jaunimui aktualias programas, bus sprendžiamos atskirų socialinių grupių problemos, padedama šioms grupėms lengviau integruotis į visuomenę.

Bus sudarytos palankesnės sąlygos kultūros plėtrai Savivaldybėje. Savivaldybės gyventojams bus teikiamos kokybiškesnės kultūros paslaugos, didės gyventojų apsilankymų Kupiškio viešojoje bibliotekoje, Kupiškio etnografijos muziejuje bei Savivaldybės kultūros centre skaičius, gerės kultūros įstaigų aplinka ir materialinė bazė, mėgėjų meno kolektyvai bus aprūpinti naujais koncertiniais kostiumais, bus sudarytos sąlygos kultūrinių iniciatyvų, jaunimo užimtumo plėtrai Savivaldybėje.

Didelis dėmesys bus skiriamas jaunimo ir nevyriausybinių organizacijų iniciatyvoms, jų veiklos skatinimui.

Tikslo pasiekimo vertinimo (efekto) kriterijai:

E-02-01-01 Mokinių skaičiaus Savivaldybėje pokytis (palyginti su praėjusiais metais), proc.

E-02-01-02 Mokinių, gavusių Brandos atestatus, dalis nuo visų besimokančių pagal vidurinio ugdymo programą skaičiaus, proc.

E-02-01-03 Mokinių, gavusių Pagrindinio išsilavinimo pažymėjimus, dalis nuo visų besimokančių pagal pagrindinio ugdymo programą mokinių skaičiaus, proc.

E-02-01-04 Formalųjį švietimą papildančio ugdymo (FŠPU) programas Kupiškio r. kūno kultūros ir sporto centre lankančių mokinių skaičiaus nuo bendro Savivaldybės mokinių skaičiaus pokytis (palyginti su praėjusiais metais), proc.

E-02-01-05 Savivaldybės kultūros įstaigų (bibliotekų, kultūros centrų, muziejų) lankytojų skaičiaus pokytis, (palyginti su praėjusiais metais), proc.

Galimi programos vykdymo ir finansavimo šaltiniai: Savivaldybės biudžetas, valstybės biudžetas, valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija, ES lėšos, skolintos lėšos ir kitos lėšos.

Kupiškio rajono savivaldybės 2020–2030 metų strateginiame plėtros plane yra numatyti šie veiksmai, susiję su vykdoma programa:

I PRIORITETAS. PAŽANGI EKONOMIKA IR EFEKTYVI, PILIEČIAMS ATVIRA SAVIVALDA

1.1 tikslas. *Investicijoms palankios ir rajono konkurencingumą didinančios verslo aplinkos kūrimas*

1.1.1 uždavinys. Sudaryti palankias sąlygas robotikos ir automatizavimo, biotechnologijų, transporto, pramonės ir logistikos, baldų ir tekstilės, maisto ir gėrimų gamybos verslų atsiradimui, plėtrai bei investicijų pritraukimui.

1.3. tikslas. *Rajono turistinio patrauklumo didinimas.*

1.3.1 uždavinys. Plėtoti viešąjį turizmo ir rekreacijos paslaugų infrastruktūrą bei didinti turistinį patrauklumą.

1.3.2 uždavinys. Pritaikyti gamtos ir kultūros paveldo objektus turizmui, švietimui, kultūrai, kitoms viešosioms paslaugoms ir ekonominei veiklai vystyti.

1.5 tikslas. *Nevyriausybinių sektoriaus įtraukties didinimas.*

1.5.1 uždavinys. Įgyvendinti jaunimo politiką, plėsti jaunimui skirtų paslaugų kokybę ir skatinti jų aktyvumą, iniciatyvumą.

II PRIORITETAS. IŠSILAVINUSI, SOCIALIAI ATSAKINGA, SVEIKA IR SAUGI VISUOMENĖ

2.1 tikslas. *Galimybių mokytis ir tobulėti visiems užtikrinimas.*

2.1.1 uždavinys. Tobulinti ugdymo(–si) infrastruktūrą ir aplinką, diegti inovacijas.

2.1.2 uždavinys. Gerinti švietimo paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą.

2.1.3 uždavinys. Siekti robotikos ir automatizavimo, biotechnologijų, transporto, pramonės ir logistikos, baldų ir tekstilės, maisto ir gėrimų gamybos krypties profesinio orientavimo, skatinti mokymąsi visą gyvenimą.

2.2 tikslas. *Kultūros paslaugų patrauklumo didinimas.*

2.2.1 uždavinys. Įveikinti kultūros paslaugų infrastruktūrą turizmui, švietimui, kitoms viešosioms paslaugoms ir ekonominei veiklai vystyti.

2.2.2 uždavinys. Gerinti kultūros paslaugų kokybę, pakankamumą ir pasiekiamumą.

2.3 tikslas. *Socialinės pagalbos didinimas ir socialinės atsakomybės stiprinimas*

2.3.4 uždavinys. Užtikrinti vaikui ir šeimai palankią aplinką.

2.4 tikslas. *Gyventojų sveikatos išsaugojimas, stiprinimas bei fizinio aktyvumo plėtojimas.*

2.4.3 uždavinys. Plėtoti visuomenės sveikatos stiprinimo veiklas, ugdančias gyventojų sąmoningą rūpestį savo sveikata.

2.4.4 uždavinys. Didinti gyventojų fizinį aktyvumą, ugdyti sportišką bendruomenę.

2.5 tikslas. *Viešojo saugumo didinimas rajone.*

2.5.2 uždavinys. Vykdyti prevencines programas ir veiklas.

Susiję įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai:

Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymas, Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymas, Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas, Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašas, Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas, Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas, Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymas, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymas, Etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos sporto įstatymas, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymas, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas, Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymas, Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymas ir kt.

Kita svarbi informacija: nėra